

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky, JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: U. T., zastoupen opatrovníkem Organizace pro pomoc uprchlíkům, Kovářská 4, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 Az 72/2007 – 22,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 Az 72/2007 – 22, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 Az 72/2007 – 22, bylo rozhodnuto o postoupení věci k vyřízení Krajskému soudu v Praze. V odůvodnění tohoto usnesení městský soud s poukazem na ustanovení § 7 odst. 2 s. ř. s. uvedl, že zvláštním zákonem je zákon č. 325/1999 Sb. ve znění zákona č. 379/2007 Sb. (dále jen „zákon o azylu“), který nabyl účinnosti 5. 12. 2007. V době podání žaloby byl žalobce (dále jen „účastník řízení“) umístěn v přijímacím středisku pro žadatele o azyl tranzitního prostoru mezinárodního letiště Praha - Ruzyně, a proto je podle § 7 odst. 7 s. ř. s. a § 32 odst. 4 věta druhá zákona o azylu místně příslušný k projednání věci Krajský soud v Praze.

Proti tomuto usnesení podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., protože podle jeho názoru městský soud hrubě porušil právní zásadu rozhodování podle platné a účinné právní normy. Novela zákona o azylu, o níž své rozhodnutí městský soud opíral, nabyla účinnosti až 21. 12. 2007, tj. dnem vyhlášení, a nikoliv 5. 12. 2007, jak uvedl městský soud.

Podle přechodných ustanovení zákona č. 379/2007 Sb. se řízení, která nebyla pravomocně skončena do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle zákona o azylu ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Toto přechodné ustanovení městský soud nerespektoval. Stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2007, č. j. 1 Azs 55/2006 – 60, a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2007, č. j. Nad 13/2007 - 39, která se zabývají kolizí mezi starou a novou právní úpravou. Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

V daném případě Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. K tomu dochází v případě, že důvodem podání kasační stížnosti je „...natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti soudů.“ (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 – 41, dostupné na www.nssoud.cz).

Stížní námitka týkající se aplikace neúčinného ustanovení zákona o azylu bezpochyby takovým případem je a kasační stížnost je přijatelná i v případě, že je stěžovatelem ministerstvo vnitra. Jak již dříve Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 – 59 (viz www.nssoud.cz) „Kasační stížnost může být ve smyslu § 104a s. ř. s. přijatelná i v případě, že je podána Ministerstvem vnitra z důvodu zásadního pochybení krajského soudu, které bude spočívat v tom, že krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva, případně že nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu.“

Po konstatování přijatelnosti kasační stížnosti se jí Nejvyšší správní soud mohl zabývat meritorně.

Podle ustanovení § 7 odst. 2 s. ř. s. nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v posledním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.

Pro řízení ve věcech azylu pak zvláštní zákon (§ 32 odst. 4 zákona o azylu) stanoví, že k řízení o žalobě je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je žadatel o udělení

azyly (žalobce) v den podání žaloby hlášen k pobytu. Co se považuje za místo hlášeného pobytu je stanoveno v § 77 citovaného zákona tak, že místem hlášeného pobytu žadatele o udělení azylu je azylové zařízení, do něhož je ministerstvem umístěn, nebo místo, které žadatel oznámil ministerstvu vnitra a s nímž toto ministerstvo vyslovilo souhlas. Zákon o azylu v § 2 odst. 7 také stanoví, že azylovým zařízením se pro účely tohoto zákona rozumí přijímací středisko, pobytové středisko a integrační azylové středisko.

Od účinnosti zákona č. 379/2007 Sb., o jehož ustanovení opírá městský soud své usnesení, byla založena speciální místní příslušnost Krajského soudu v Praze k řízení o žalobě podané žadatelem k udělení mezinárodní ochrany, který učinil prohlášení o mezinárodní ochraně v tranzitním prostoru mezinárodního letiště. Podle čl. IV citovaného zákona se však řízení, která nebyla pravomocně skončena do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Z hlediska posouzení zákonnosti napadeného usnesení je tedy podstatný časový průběh daného řízení ve vazbě na proces novelizace, kterým prošlo ustanovení § 32 zákona o azylu.

Zákon č. 379/2007 Sb. nabyl účinnosti podle jeho čl. XIV dnem vyhlášení, s výjimkou ustanovení, která však pro danou věc nejsou relevantní, tj. dne 21. 12. 2007 a nikoliv dne 5. 12. 2007, jak uvádí nesprávně městský soud. Žaloba však byla podána dne 7. 12. 2007, tedy ještě před nabytím účinnosti zákona č. 379/2007 Sb., přičemž v té době se účastník řízení nacházel v Příjímacím středisku pro žadatele o azyl tranzitního prostoru mezinárodního letiště Ruzyně. Podle právní úpravy platné a účinné v den zahájení řízení tak byla v dané věci dána místní příslušnost Městského soudu v Praze a k její změně v důsledku účinnosti citovaného zákona, s ohledem na přechodné ustanovení v čl. IV. citovaného zákona, nedošlo. Tento názor je také v souladu se stanoviskem Nejvyššího správního soudu vysloveným v rozsudku ze dne 22. 10. 2008, č. j. 9 Azs 65/2008 – 42.

Městský soud tedy pochybil, pokud na daný případ aplikoval ustanovení zákona o azylu ve znění sice účinném v době rozhodování soudu, avšak které nemělo být na danou věc použito, neboť to vzhledem k rozhodným skutkovým okolnostem (den zahájení řízení) vylučovalo výše uvedené přechodné ustanovení. Tím zatížil své usnesení vadou, která měla za následek nezákonné rozhodnutí, neboť aplikace nesprávného právního předpisu je vadou natolik podstatnou, že má za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé.

Kasační stížnost je tedy důvodná, a proto Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

V dalším řízení je městský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2008

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně
senátu